

Poster

POJAVA PEGAVOSTI LIŠĆA ŠEĆERNE REPE (*Cercospora beticola*) TOKOM 2015. GODINE U VOJVODINI

Dragan Vajgand

Agroprotekt doo, Nikole Pašića 9, Sombor

vajgandd@sbb.rs

Mrka pegavost lišća šećerne repe (*Cercospora beticola* Sacc.) se javlja svake godine i manje ili više utiče na prinos i procenat šećera. Jačina pojave bolesti zavisi od niza faktora. Poslednjih godina se javlja u sve većem obimu zahtevajući sve veća ulaganja u njenu kontrolu, što izaziva zabunu kod proizvođača repe. Pojava mrke pegavosti zavisi od plodoreda, izbora sortimenta, izbora fungicida i vremenskih prilika tokom leta. U radu su analizirani uticaji pojedinih faktora proizvodnje na pojavu mrke pegavosti.

Podaci o plodoredu i izboru sortimenta su urađeni na osnovu ankete sa proizvođačima. Meteorološki podaci su prikupljeni pomoću automatske meteorološke stanice tip iMetos postavljene u Kupusini (kod Sombora). Količina padavina je dopunjena podacima preuzetim sa www.hidromet.gov.rs. Podaci su obrađeni na www.agroupozorenje.rs pomoću programa za određivanje dnevne infektivne vrednosti prema Shane i Teng (1983).

Prikupljeni podaci nam govore da se plodored ne poštuje na najvećem delu parcela. Ne postoje ni mehanizmi koji bi uticali na poštovanje plodoreda. Prilikom izbora sortimenta se ne vodi računa o osetljivosti hibrida repe na mrku pegavost. Ne postoji nezavisna ocena hibrida repe o osetljivosti na pegavost. Prilikom izbora fungicida dominiraju ekonomski a ne stručni faktori.

Obrađeni meteorološki podaci govore da se klima menja i da su uslovi sve povoljniji za razvoj pegavosti. Tako je zbir dnevnih infektivnih vrednosti za period 01.07-15.09. tokom 2011. godine iznosio 68, 2012. godine 128, 2013. godine 117, 2014. godine 168 a 2015. godine čak 190!!! Tokom istog perioda, dnevna infektiva vrednost od pet ili više od pet u dva uzastopna dana je zabeležena 2011. godine 19 puta, tokom 2014. godine 41 put, a tokom 2015. godine 58 puta!

Promene uslova gajenja šećerne repe nameću promene u ponašanju poljoprivrednih proizvođača (poštovanje plodoreda, kvalitetnije obavljanje prskanja), prodavaca semena (plasiranje otpornijih sorti), prodavaca pesticida (davanje realnih informacija o pesticidima) i stručnih službi (insistiranje na integralnom pristupu zaštite i edukacija proizvođača).